

Як зберегти позитивну мотивацію дитини ДО НАВЧАННЯ

Не передавайте кути меду. Низький бал — достатнє покарання для дитини. Тому не карайте її двічі за одні й ті самі помилки. Оцінку своїх знань дитина вже отримала в школі, а вдома вона потребує вашої допомоги та підтримки.

Знайте міру. Контролюйте свої почуття та емоції, ставтеся поблажливо до дитини та не робіть їй багато зауважень. Якщо постійно обсмикуватимете дитину, вона може «відключитися» — припинити реагувати на ваші слова, не зважати на ваші оцінки.

Не женіться за двома зайцями, бо жодного не спіймаєте. Якщо вас, приміром, турбує вміння дитини читати, не вимагайте від неї водночас і виразності, і уміння переказувати прочитане. Аби швидше порозумітися з дитиною, порадьтеся з нею та почніть разом усувати ті труднощі у навчанні, з якими вона не може впоратися самотійно.

Хваліть — виконавця, критикуйте — виконання. Дитина сприймає будь-яке оцінювання глобально, вважає, що оцінюють не роботу, а її особистість. Учитель оцінює завдання за певними нормами: відповідно до кількості помилок. Дитина трактує цю оцінку по-своєму: «Я — хороша» або «Я — погана». Тому адресуйте похвалу особистості дитини: «Молодець, ти вже вмієш розв'язувати задачі на дві дії!». Зауважте, за такої персональної похвали критика має бути безособовою: «Ти вчинив нечесно!» замість «Ти брехун!», «У цьому завданні ти припустився трьох помилок» замість «Треба ж бути таким неуважним!». Безособова форма негативного оцінювання стимулює дитину виправити помилку і не впливає на її ставлення до навчання, віру в успіх.

Не стрижіть усіх під одну гребінку. Не порівнюйте дитину з іншими дітьми, відзначаєте лише її власні досягнення і хороші вчинки та порівнюйте їх із попередніми успіхами дитини. Адже навіть незначне досягнення дитини — її успіх, перемога над собою, яку ви маєте помітити та оцінити.

Не скупіться на похвалу. Кожну дитину є за що похвалити. Чимало батьків сприймає хорошу навчальну успішність дитини як належне і натомість приділяє забагато уваги недолікам дитини. Простежте за собою: можливо, ви також не бачите за деревами лісу?

Виділяйте в морі помилок острівця успіху. Оцінюйте роботу дитини диференційовано. Намагайтеся оцінювати всі етапи розв'язання завдання окремо, наприклад: «Алгоритм розв'язання ти знаєш. Молодець. Додаєш також без помилок, а от віднімання перевір іще раз». Під час диференційованого оцінювання у дитини не виникає ані ілюзії абсолютного успіху, ані відчуття повної невдачі. У такому разі у дитини формується ділова мотивація до навчання: «Цього я ще не знаю, але можу і хочу вивчити».

Ставте перед дитиною конкретні та реальні завдання. Типова помилка батьків: «Ти обіцяєш у школі не битися і не бігати коридорами?». Ліпше для початку візьміть з дитини слово, що вона не поб'ється одразу, як прийде до школи, наприклад, до кінця першого уроку.

Віддавайте належне досягненням дитини та заохочуйте її. Для дитини важливо, аби ви не лише озвучили оцінку за її роботу, а й матеріалізували її. Це можуть бути навіть бали, проте не за дванадцятибальною шкільною шкалою, а наприклад, за стобальною. Окремо оцінюйте естетичність та швидкість виконання завдань, помилки через неуважність та помилки «на знання правила», а також те, що дитина почала виконувати домашнє завдання вчасно, без ваших нагадувань. Щоб наочно порівнювати навчальні успіхи дитини, ви можете створити різноманітні графіки та діаграми. Також можете скористатися фішками, жетонами чи призами, кількість яких відображатиме, наскільки дитина наблизилася до поставленої мети.

Навчайте дитину самостійно оцінювати її досягнення. Самооцінювання — необхідний компонент уміння навчатися, а також основний засіб, щоб подолати труднощі. Аби забезпечити дитину від безпорадності та невпевненості, що заважають зберегти позитивне ставлення до навчання, навчіть її самостійно розрізняти бали, які вчитель поставив за грамотність і за почерк, радіти, що сьогодні вона розв'язала на один приклад більше, ніж вчора тощо.